

jih je nad 8000 in torej lahko znamo, da v Nemcih ravno »ne cvetó rožice«.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

II. Aleksandrija.

Rano v jutro, dne 26. mārčija (1889) dospela je z nami ladija v Aleksandrijo na Egiptovskem. Pozdravljamo te, slavna zemlja starodavnih faraonov! Aleksandrija je veliko trgovinsko mesto, toda kmalo ga pregledamo. Krasna je posebno frančiškanska cerkva sv. Katarine, ki je v Aleksandriji storila mučeniško smrt; ogledati si je vredno tudi cerkvo staroverskih koptov (sv. Marka) ter razkolniški grški samostan in cerkvo sv. Save, kjer se se kaže kamenéni, 1¹/₂ metra visoki stebber, na katerega je rabeljnu položila sv. Katarina deviško svojo glavo.

Izmed šol ste znameniti posebno: visoka šola sv. Frančiška Ksaverija (collège St. François Xavier) in šola sester Boromejank. Poslopje prej omenjene visoke šole je pač najlepše v celi Aleksandriji, a je delo stavbarskega mojstra, nekega jezuita. Stavili so to šolo od leta 1884—1888 na stroške francoske jezuitske provincije Lyonske. Poslopje ima tri nadstropja, raz ravno streho pa je krasen razgled po mestu in na morje. Učni red je tu večinoma oni francoskih gimnazij, razširjen na jezike jutrovih dežel. Ta šola je poleg mohamedanske visoke šole v Kahiru edina svoje vrste v Egiptu. V vrtu smo opazili čudovito drevo, »ban-jo« imenovano. Mesto listja spuščajo se iz visokih vej kačam in vrvm podobni izrastki navzdol ter se zarinjajo v zemljo. Tako se s časom okoli debla napravljajo prostori, kakor male sobice z nastropji.

Manj srečne, kakor oo. jezuiti, so sestre sv. Boromeja s svojo ljudsko dekliško šolo. Doma so te sestre večinoma iz Pruske, Poljske in Šlezije (Nemke in Poljanke), ter zbirajo v šolo in poučujejo otroke večinoma nemške pa tudi druge. Našel sem tam edno Slovenko in tri mlade Hrvatice. Mnogo teh bogoljubnih učiteljic Boromejank umrje v mladih letih, ker niso vajene vročega podneblja, za sušico. Zraven tega se imajo mnogo boriti s primanjkoivanjem. Podpora je pičila a samo za hram, kjer bivajo in učijo, morajo plačevati stanarine, če se ne motim, 5000 frankov (po polgoldinarja). Nemčija jim daje na leto 1000 frankov v podporo nemštva na Egiptovskem. Mnogokrat se spominjam te šole ter nemškega sulvereina. Tukaj bi bila krvava potreba podpirati nemško šolo in hirajoče mlade učiteljice. Ali vganite, koliko jim da nemški sulverein? Nič! In zakaj nič? Ker bi jim sicer še zmanjkalo denarja za pokončanje slovenskega imena in slovenskih šol!

V obeh zavodih slišal sem turško svobodo — hvalliti! Sicer pridejo danes otroci v šolo, a jutri izostanejo, če jim ni količkaj po godu, to za napredek v poučevanju ni ravno kaj ugodno. — šolske sile ni, zato se pa tudi turška vlada nič ne vtika v šolske zadeve, nobeden nadzornik šol ne strahuje, svobodno se šola odpre in zapre, kjer kdo more in zna. Koliko truda pa je pri nas potrebno, če se kje hočejo ustanoviti šolske sestre!

Menihi in redovnice so po Jutrovem edini razširjevalci omike, posebej imajo frančiškani ljudske šole, jezuiti visoke šole in gimnazije (v Aleksandriji, v Berutu itd.), zaničevani ženski spol pa odgajajo katoliške redovnice raznovrstnih družb.

Smešnica. Hlapec nese kavo gospodu v zajutrek, v tem pa stopi gospod naglo iz hiše in hlapcu pade zajutrek iz rok ter se razbije na drobne kose. »Gospod«, pravi hlapec, »gospod...« »Nič gospod«, prestrže mu nejevoljno gospod besedo, »nič gospod, osel!«

Razne stvari.

(Blagoslovljenje.) Pri č. šolskih sestrah v Mariboru je nastala potreba, da se njih šolsko poslopje razširi in so mil. knezskof v nedeljo slovesno blagoslovili temeljni kamen za novi del poslopja. Blagoslov božji biva vidno na delovanji č. sester.

(Visok gost.) Dnes ob 2 popoldne so iz Gradea prišli mil. škof in vojni vikar c. in kr. armade, dr. Belopotocky v Maribor ter bodo gost našega mil. knezškofa.

(Deželni zbor.) Načrt postave, katero je deželni zbor v Gradci sklenil, da se vpelje v našo deželo ženitbenska oglasnica, ni našel pri visoki vladi na Dunaji milosti ter ga ona ni hotela Nj. veličanstvu predložiti v potrjenje. Taka postava bi bila neki zoper državno ustavo.

(Žensko učiteljsiše.) Kakor se nam poroča, razširijo č. šolske sestre v Mariboru ponk za prihodnje učiteljice že prihodnje leto in so naredile iz tega namena že tri č. sestre: Benedikta Zupančič, Stanislaja Voh in Leopoldina Flucher skušnjo za meščanske šole in sicer vse tri z odliko, na ženskem učiteljsiše v Ljubljani. Iz kraja bode učiteljsiše še samo zasebno, toda s časom dobi gotovo tudi pravico javnih učiteljsiše.

(V pokoj) stopi neki Nj. ekscelencja dr. Jože vitez Waser, predsednik visje deželne sodnije v Gradci. Nemškim liberalcem ta novica ne bode po volji, tem bolj pa vsej gospodi, kar je imamo slovenske pri c. kr. sodnijah in drugih uradnijah, do katerih sega roka moza, ki ima to velevažno službo.

(Roman Fekonja), slovenski slikar, je z izvrstnim vspedom dovršil Graško slikarsko akademijo in je eno leto svoje študije nadaljeval na Dunaju, kjer je naslikal dr. Mikošiča. Sedaj pa je odšel s svojo sestro v Ameriko k sorodnikom, pa se misli o svojem času spet vrniti. Doma je v Veličanah Svetinjske fare. Slikal je že dopsne podobe s kredo in barvami. Nedavno je izvršil podobo deželnega šolskega inspektorja dr. Jarca za Ljutomersko šolo.

(Nagle smrti) je preminil v ponedeljek g. Ivan Irgeč, nadučitelj v Trbovljah, v necem kopalšiči v Mariboru. Kakor se slutí, zadela ga je kap v kopelji in izdihnil je svojo dušo, ko so ga iz kopelji peljali v bolnišnico. Čelih 28 let je bil marljiv in vesten učitelj na ljudski šoli v Trbovljah.

(V Dravo) je skočil dne 4. maja Peter Bezovnik, hlapec pri R. Sonu v Breznu ter se njegovega trupla doslej niso našli. Kakor pa se pravi, ni bil pri zdravi pameti.

(Izginil) je z Ribnice na Pohorji dacar Roman Bezjak, seboj pa je imel okoli 300 fl. Dne 29. aprila so ga videli v Mariboru, potem pa ne zna nihče, kam da je prešel.

(Posojilnica.) Pri posojilnici v Gornji Radgoni, ki je začela s 15. febr. 1892 posloovati, vložilo se je do konca aprila 6898 fl. 10 kr., izposodilo se pa je 4276 fl.: 57 pa ima posojilnica udov.

(Savinjska posojilnica) v Žalci je imela leta 1891 307.589 fl. prometa, čistega dobička je bilo 2032 fl. 27 kr. Na hranila daje posojilnica 4¹/₂, jemlje pa od posojil 6¹/₆ obrestij.

(Gorice.) Kjer niso lani škropili gorie, tam je trsje le slabo dozorelo in zato mu je škodovala zima jako. Po nekaterih vinogradih je vsled tega precej suhega trsja, drugod pa raste lepo in nastavlja obilo grozdja.

(Vojašnica.) Za domobrance ali »landvër« postavi se v Celji nova vojašnica in je ministerstvo že pritrldilo načrtom, izdelanim za-njo.

(Toča in sneg.) V petek večer je padlo okoli Maribora in doli po slov. goricah precej drobne toče, v noči pa snega, da so ga bile strehe polne, pa tudi griči in polje.

(Obsodba.) V Vilni, velikem mestu na Ruskem, so obsodili te dni več judinj in dva juda v težko ječo od 20 do 10 let. Jemale so judinje od načloveških mater mala deteta ter so jih potem umorile, k kor so mogle. Juda pa sta trupla zakapala ali pa metala v vodo ali kar jima je bolj sodilo. Tako se je godilo več let, dokler jih niso zasegli.

(Rodbina.) Dne 13. aprila je napadel Fr. Gril, kočar v Kravjeku pri Ločah, v jezi svojega očeta s sekuro in ko ta seže po puški na steni, da ga odpravi, izproži se mu puška ter zadene Franca v prsi, da za nekaj ur umrje. — Brata Jurij in Matej Žnidar v Dolgem vrhu pri Ponikvi sta se sprla isti dan zavoljo drv in Matej je nameril puško na Jurija. K sreči pa je ta še o pravem času odbil puško, da je strel zletel v stran, na steno.

(Berač) umrl je v Budimpešti, znan za Janos Vranko. Ko so pregledovali njegove cunje, našli so sveženj, v katerem je bilo za 100.000 glđ. denarja.

(Šolsko poslopje.) Veliko šolsko poslopje imajo v župniji Sv. Marka nižje Ptuja in je za-nj bilo čez 23.000 glđ. stroškov. Kakor pa se sedaj čuti, bode za-nj vsako leto veliko stroškov za popravila in kurila ter je to poslopje sedaj že za »strah v prosu« pri vseh občanah, kjer se kaže potreba za novo šolsko poslopje. Kar je veliko, ni vselej dobro.

(Živina.) V Mariborskem okraju imamo 102 bika, 8915 krav, 1503 telic, 1518 juncev, 1783 teličic, obeh do 1 1/2 leta starih ter 5437 volov.

(Zborovanje.) Mestni svet v Mariboru je prodal 22 stirijskih sežnjev dvorišča pri starem sirotišči sosedu, trgovcu Franc Svaty-ju. Na sredo, dne 18. maja sklicuje pa zato župan Nagy vse volilee skup, češ: naj privolijo v to prodajo. Skupnina je 480 glđ. G. župan ravna v tem sicer po mestnem pravilu, ali čudno je to vendar-le, če pomislimo, da o stroških, ki gredo gor v časih do sto tisocev, ni treba takega zborovanja.

(Slovstvo.) V tiskarni Drag. Hribarja v Celji je izšla narodna povest: »Mlinarjev Janez, slov. junak ali vplemenitba Teharjanov« v drugem natisu. Povest se gladko bere in stane zvezček brez pošte 40 kr., s pošto pa 50 kr.

(Zlata poroka.) V ponedeljek, dne 25. aprila, na dan sv. Marka, je obhajala z veliko slovesnostjo pri Sv. Lovrenci na kur. železnici svojo zlato poroko imovita rodbina Čeligi-jeva iz Maribora, gospoda Franca in gospo Marije Čeligi. Ona sta pred 50 leti ravno na ta dan v tamošnji farni cerkvi bila poročena. Ljudstva se je bilo zbralo polna cerkev.

(Stijajna zmaga.) V Lehnu na Pohorji je bila dne 5. maja občinska volitev. Nemškutarji, domači in tuji, delali so na vse pretege, da dobi obč. zastoplice pristnih nemškutarjev. Vse zastonj, zmagali so naši vrli može: Jakob Medved, Janez Ozvalt, Jarnej Pavlič, Jože Vrečko, Jakob Urbanc, Janez Svajgar, Janez Škar, Franc Pajtlar in Anton Kasnjak. Živio vrlim volilcem!

(Osebne vesti.) Gosp. Alojzij Valpotič, c. kr. postni oficijal v Gradci, pride k avstrijskemu konsulu v Solun na Turškem. On je doma v Hrastji na Murskem polju in služe za »mojstra na citrah«.

(Šulvercin.) Da ne hodi šulvercinu več tako dobro, kakor nekdaj, je znano in zato skuša sedaj delati na dijake, naj stopijo v njegove vrste ter rešijo nemško domovino. No dijakom knjige v roke, ne pa hujskanje!

Loterije številke.

Gradec 7. maja 1892:	65, 72, 39, 63, 68
Dunaj	41, 18, 64, 8, 84

Dr. Josip Serbec,

odvetnik v Celju,

naznanja, da je preselil svojo pisarno iz Jož. Humer-jeve hiše v hišo Celjske posojilnice, poprej Reiter-jevo hišo v Ljubljanski ulici št. 1.

Laborno prvotni
bolezni žolodca

Štajerska
deželna

Tempeljska
in
Styrijska slatina

Rogaška
Slatina

vedno sveža napolnitev v novem natakalnem preduhu, kamor se slatina naravnost izliva.

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatcu-Slatini, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijakih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dohrom glasu.

France Dolenc v Mariboru,

v Graškem predmestju, Tegetthoff-ove ulice št. 21.

Velicinsti dihovščini in slavnemu p. n. občinstvu, priporočam svojo veliko zalogo vsake vrste **suknecnega, platnecnega in modnecnega blaga**, za letne **moške in ženske obleke** in zagotavljam vsicemu z dobrim blagom in nizko ceno, pošteno postreči.

K obiskovanju uljudno vabim

7-10

z odličnim spoštovanjem

France Dolenc.

Specijalne tovarne za

SISALJKE TEHTNICE

vsake vrste.

za vse svrhe.

žlebe v vsaki velikosti.

7-20

Commandit-Gesellschaft für Pumpen- und Maschinenfabrikation
W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse Nr. 14.

Zapisniki brezpl. obo in franko.